

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Theologiæ Mysticæ, Seu Facilem & practicum modum
Exercitia Spiritualia S.P. Ignatii Loyolæ per octiduum faciendi - item
triduanam recollectionem fructosè instituendi complectens, Et
Sacerdotibus Præcipuè, aut de Sacerdotali Statu suscipiendo
deliberantibus accomodata, Una cum ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

Med. I. De triplici Zelo Sacerdotis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48834)

leis, spei, charitatis, religionis, humilitatis, mortificationis, caritatis, modestiæ, patientiæ, & obedienciæ studio te impendere velis, & quas occasiones habeas ad illas exercendas.

IV. Quomodo te in mensa gerere? quas recreationes, quomodo, & cum quibus usurpare velis.

V. Cui studio te impendere, aut quâ aliâ occupatione sive corporali, sive spiritali tempus, quod tibi ab actionibus reliquis superest, impendere velis, ut contra otium velat omnium malorum originem te potenter tuearis. Quæ omnia, cum maturè consideraveris, & quæ optima tibi videbuntur, elegeris, id unum superesse existima, ut clavum constantiæ, quo omnia tua decreta & proposita confirmetur, & stabiliantur, adjicias.

III. Tertia occupatio erit sacra iterum lectio, inprimis quidem capituli 25. ex lib. 1. de imitatione Christi; deinde vero unius vel plurium paginarum ex alio libro ascetico, quem vel ipse tibi velut proposito scopo convenientissimum elegisti, vel ab alio electum accepisti.

DIES TERTIA.

Tessera.

Redde mihi lætitiâ salutari tui, & Spiritu principali confirmam. Pl. 50.

MEDITATIO I.

DE TRIPLICI ZELO SACERDOTIS.

Præludium I. Est, imaginari Apostolos in cœnaculo Jerosolymitano sedentes, & virtute ex alto, id est, Spiritu Sancto in specie ignis apparente instructos; per hunc quippe ignem, qui & sursum flammam ejaculatur, & non in seipso duntaxat calidissimus est, sed alios etiam calefacit, rectè triplex Zelus, gloriæ Dei, propriæ & alienæ salutis indicatur.

Præludium II. Est, petere gratiam, ut naturam & motiva hujus Zeli bene cognoscere, & eundem vehementer in corde tuo accendere possis.

Punctum I.

Considera I. Quid sit zelus gloriæ divinæ, nempe nihil aliud, quàm vehemens desiderium, ut Deus ab hominibus magis

magis & magis semper cognoscatur, per omnia zstinetur, & ametur; cum enim gloria in genere nihil aliud sit, quam *elara cum laude notitia*, merito, si gloriam Dei vere desideras, optare quoque debes, ut infinita ejus bonitas cognoscatur, & quod inde per se sequitur, cognoscentes in ejus admirationem, laudem, amorem rapiantur.

Confidera II. Quomodo constitutus debeat esse hic *Zelus*, quod scilicet tres debeat habere conditiones. Et I. quidem esse *universalis*, id est, ad universum vitæ statum, & omnes ac singulas vitæ actiones se extendens, sicque doctrina S. Pauli observetur. 1. Cor. 10. monentis: *Sive manducatis sive bibitis, sive aliud quid facitis, omnia in gloriam Dei facite*; Ut in omnibus glorificetur Deus. II. *Purissimus*, id est, nullam aliam secundariam intentionem cuiusvis generis boni, puta delectationis, honoris, beatitudinis, admodum habens, quam non propter gloriam divinam ultimum intentionem elicias, hic enim verè locum habet illud S. Augustini: *Minus te: (& gloriam tuam) amat, Dominus, qui propter te (& gloriam tuam) aliquid amat, quod propter te (& gloriam tuam) non amat.* III. *Liberalissimus*, id est, non simpliciter gloriam Dei, sed *majorem* semper affectans, atque adeò ea semper media eligens, quæ ad majorem Dei gloriam sive *intensivè* per opera majorem difficultatem continentia, & intensiorem amorem declarantia (qualia sunt generosus contemptus honorum & voluptatum, nec non magnanima fortitudo inter adversa) sive *extensivè*, incitando scilicet, & juvando alios, ut simili modo gloriam Dei quarant, quo modo S. Ignatius omnia ad majorem gloriam operari solebat.

Confidera III. Motiva, quæ ad majorem Dei gloriam querendam impellere te possint. Primum est, quod scilicet iste adeò sit excellens, ut ipse Deus & Christus omnia, que operati sunt, creationem scilicet & recreationem, seu redemptionem humani generis, Angelorum, & totius mundi non aliam ob causam, quam propter gloriam suam fecerint: *universa enim propter se operatus est Dominus*, teste S. Scriptura prov. 16. & ipse Christus Jo. 8. de se factus est, se non propter propriam, sed Patris cœlestis gloriam querere; unde merito de tali intentione exclamans S. Bernardus S. de dilig. Deo

Amator Sanctus, inquit, & castus! ô amor dulcis & suavissimus affectio! ô pura & defœcata intentio voluntatis, eò certè defœcator & purior, quo in ea de proprio nihil admixtum relinquitur, quo totum divinum est, quod sentitur. sic affici, Desficari est. Secundum est, quòd infinita beneficia Dei exigant, ut, sicut ille bonum nostrum tam sollicitè quaerit, & sic amorem erga nos suum demonstravit; ita nos quoque amorem mutuum erga ipsum ostendere, atque adeò bonum ipsius pro viribus procuremus; bonum autem Deus, qui seipso plenus, bonorum nostrorum non eget, aliud participare non possit, quàm extrinsecum hoc, id est, gloriam suam; quæ certè singularis est naturæ humanæ dignitas, ut ad idem bonum Deo tribuendum efficaciter concurrat, quòd sibi Deus tam admirandis modis in hac vita procurat, & in æternum à suis accipiet. Tertium est, quòd ex hoc bono, ejusque intentione omnia nostra bona promanent; sicut namque ex eo, quòd Deus hoc sibi bonum, id est, gloriam suam velit, nobis & naturam, & gratiam & gloriam suam communicat; ita nos ex eo, quòd ei bonum hoc volumus, bona omnia necessaria naturæ & gratiæ, & gloriæ efficaciter comparamus, etsi de nobis non cogitemus. Vide ergo, quàm efficacia sint hæc motiva, & quomodo tu deinceps excitare in te ardentissimum divinæ gloriæ Zelum velis. Colloquium ad Christum.

Punctum II.

Considera I. Quid secundus Zelus, propriæ scilicet salutis à te requirat, nempe ut omne verum malum, quale est unicum & solùm peccatum à te efficaciter avertas; & omne verum bonum, quale est sola & unica virtus Deum velut summum bonum possidens, pari efficacia & sollicitudine tibi procures, uti Psalmista ps. 33. indicavit dicens: *Quis est homo, qui Cult & vitam, diligit dies videre bonos? declinat a malo, & fac bonum.*

Considera II. Quales condiciones requirat hic Zelus, videlicet sequentes tres. I. Ut sit *appretiativus*, id est, suam salutem omni alienæ præferens; *quid enim prodest homini, si universum mundum lucretur, anima vero sua detrimentum patiatur*, inquit Christus Matt. 16. II. Ut sit *prudens*,

dens, id est, apta media ad finem sibi propositum eligens, mercatorum more, qui varias industrias excogitant, adhibentque, ad merces & lucra optima facienda. III. Ut sit *efficax*, non in puris desiderijs consistens, sed manum operi admovens, illudque Siracidis Eccl. c. 9. semper in mente habens: *Quodcumque potest facere manus tua, instanter operare.*

Confidera III. Quam ob causam hunc Zelum specialem studio in te suscitare debeas, nempe quia animam tuam unicam habes, atque adeo si hanc perdas, omnia perdidisti, & miser, & miserabilis es. Hinc Ecclesiasticus tam sollicitus monet c. 30. *Miserere anima tua placens Deo: & S. David ps. 118. factus est: anima mea in manibus meis semper,* quod ut bene notat S. Bernardus, *sicut, quod in manibus tenemus, non facile obliviscimur, sic nunquam oblivisci debemus negotium animarum nostrarum, & illa cura vigeat prominentius in cordibus nostris.* Vide ergo, quomodo hunc Zelum hactenus fovetis, aut deinceps saltem excitare velis, memorandam D. Eucherij in epist. paroen. sententiam in mente semper habens: *Primas apud nos curas, quae prima habetur, obtineat, summamque sibi sollicitudinis partes saluam, quae secunda est, vendicat; hac nos occupet in praesidium ac tutelam, quae jam non plane prima, sed sola. Omnia vincat et studijs, quae praecedit omnia.* Colloquium ad B. Virginem.

Punctum III.

Confidera I. Quid tertius Zelus salutis alienae à te erigat, scilicet ut eandem sicut tuam procures, atque adeo pariter ad peccatorum fugam, & bonorum operum seu virtutum exercitium alios quoque impellas eurae tuae commissos; hoc enim mandatum illud Dei: *Diliges proximum tuum, sicut te ipsum:*

Confidera II. Quas condiciones à te hic Zelus tuus erigat, videlicet sequentes tres. I. Ut sit *Ordinatus*, id est, in Ordo, quem Deus in servando proximo observari voluit, diligenter observetur; nempe ut non alia ex causa, quam propter Deum diligatur; nec ita salutis alienae cura suscipiatur, ut propria detrimentum accipiat. II. Ut *Universalis* sit, id est, ad pauperes aequè ac divites, deformes aequè ac formosos

los, nobiles æquè ac ignobiles se extendens, cum imago ac voluntas Dei ad talem dilectionem impellens in omnibus æqualiter eluceat. III. Ut *suavis & mansuetus* sit; sic etiam Christus Matt. 11. docuit dicens: *Discite à me, quia mitis sum, & humilis corde, & invenietis requiem animarum vestrarum*, non proprijs duntaxat, sed alienis etiam curæ vestræ commissis, nam ut S. Chrysostomus ho. de mansuet. rectè dixit, *nihil ita conciliat Domino Familiare, ut quod videant illum tranquillū se offerre ac mansuetudine jucundum, nam & talem majorū faciunt, habentque pro Patre & non Domino. Gratus est videntibus, gratus & his, quibus tantum nomine notus est. Neque facile ullum invenies, qui audiens laudari hominem mansuetum, illum videre, & oculos non desideret, & non habeat in aliquanta lucris parte, ejus majus amicitia posse frui.*

Confidera III. Quibus motivis excitare hunc Zelum debeas, videlicet I. exemplo Christi in hunc mundum descendens, ut animarum salutem quæreret, subque exemplo ad similem Zelum accenderet. Hinc tibi pariter, ac S. Petro olim dixerat, dicit: *Si diligis me, pasce oves meas.* II. *Dignitate animarum*: nam, ut S. Gregorius Nyssenus ait hom. 4. in Eccl. *qui humanam novit naturam, nec totum quidem mundum dixit satis justum pretium, quod detur pro anima hominis*; hinc alter S. Gregorius, Magni s videlicet I. 1. hom. 12. in Ezech. ait, *Nullum omnipotenti Deo tale esse sacrificium, quale est Zelus animarū* S. Chrysostomus verò ho. 3. in 1. Corinth. etfi, inquit, *immensas pecunias pauperibus eroges, plus tamen effeceris, si unam converteris animam.* III. *Propria salutis studio*: ad quam certius & abundantius obtinendam efficacissimum medium est hic Zelus, nam, ut S. Chrysostomus sapienter pronuntiavit ho. 3. super Gen. *hoc nostra salutis argumentum erit, & occasio, si non solum pro nobis ipsis solliciti, sed & proximo utiles fuerimus, ipsum ad viam veritatis manuducentes.* Imò non communis duntaxat, sed magnæ etiam gloriæ argumentum esse hunc Zelum, Christus ipse Matt. 5. testatus est, dum dixit: *Qui fecerit, & docuerit, hic magnus vocabitur in regno celorum.* Vide ergo, quomodo per hæc motiva hunc quoque Zelum in te excitare, & constanter fovere velis. Colloquium ad Christum.

MEDI-

MEDITATIO II.

DE MEDIIS AD SACERDOTIS OFFICIUM RITE OBEYNDVM NECES-
SARIIS.

Præludium I. Est, imaginari, te coram Christo in oratione constitutum, & ut media tibi ad vocationis executionem necessaria suggerere dignetur, rogantem, lorica seorsum triplex circa pectus accipere, quo contra omnia impedimenta, quæ te à dicta executione impedire possunt, efficaciter moveas.

Præludium II. Est, petere gratiam, ut talia remedia cõrè cognoscere, & constanter adhibere valeas.

Punctum I.

Considera I. Quod sit primum medium ad Sacerdotii officium ritè obeundum, scilicet *studium orationis continuum*, quod in tribus potissimum occasionibus ostendi debet. I. In Exercitijs spiritualibus quotidianis, puta SS. Missæ sacrificio, officio divino, lectione spirituali, Examine conscientie &c. cum omni diligentia obeundis. II. In cursu ad Deum, quando vel negotium aliquod suscipiendum vel aliquid pro se, alijsve impetrandum; vel periculum aliquod vel tribulatio superanda est. III. In reliquis satisfactionibus, ut scilicet & in his mentem ad Deum attolens, easque ad Deum referre assuescat, quam quidem consuetudinem S. Ignatius hominibus piè occupatis magis expeditam & necessariam dicebat esse, ideòque vehementer suis operarijs commendabat.

Considera II. Quàm necessarium sit hoc medium ob triplicem causam. I. Ut gratiam pro functionibus necessariis obtineat, cum omne datum optimum & donum perfectum deorsum sit descendens à Patre luminum, teste S. Jacobo, & deòque, ut rectè S. Augustinus l. 4. de doctr. Christ. c. 11. dixit, munus suum ut præstet, magis sit opus orationis, quam Oratoris facultate. II. Ut efficaciam obtineat suis functionibus, cum ipse quidem plantare & rigare possit, incrementum autem dare solius Dei sit; unde præclare S. Bernardus ep. 121.